

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola Žitenice, Školní 151, okres Litoměřice

Školní 151, 411 41 Žitenice

Identifikátor školy: 600 081 397

Zřizovatel: Obec Žitenice, Pohořanská 118, PSČ 411 41

Školský úřad: Na Valech 525, 412 01 Litoměřice

Termín konání inspekce: 21. - 22. březen 2000

Čj.	066 272/00-2036
Signatura	of2bt103

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola v Žitenicích má stanovenou kapacitu 120 žáků. Oproti 78 žákům uvedeným v zahajovacím výkaze navštěvovalo v době konání inspekce 1. - 5. ročník 80 žáků, z toho je 27 žáků ze Žitenic, 20 dojíždí ze spádových obcí a 33 z Litoměřic. Součástí školy je školní družina, která má v tomto školním roce dvě oddělení se 49 zapsanými žáky. Škola vykazuje 17 integrovaných žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení vyplynulo z hospitací provedených ve všech třídách prvního stupně kromě 5. ročníku. V rámci orientační inspekce sledovala ČŠI výuku v českém jazyce, matematice, vlastivědě a prvouce.

Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola, obsah učiva ve sledovaných předmětech odpovídá osnovám a korespondoval s kvalitně zpracovanými tematickými plány. Všechny hodiny byly pečlivě promyšlené a připravené včetně tabule a pomůcek, jejichž využití ve výuce bylo funkční. Značný počet integrovaných žáků a žáků z méně podnětného sociokulturního prostředí, kteří školu navštěvují, klade na přípravu vyučujících zvýšené nároky.

Personální podmínky jsou dobré. Z pěti učitelek (včetně ředitelky školy) mají tři úplnou pedagogickou a odbornou způsobilost, dvě v současné době studují učitelství 1. stupně. Dvanáct hodin učí nekvalifikovaně vychovatelka školní družiny. Ředitelka a jedna z učitelek absolvovaly specializační studium speciální pedagogiky, jedna z učitelek ukončila distanční studium téhož oboru. Výuku cizího jazyka zajišťuje učitelka, která získala v rámci dalšího vzdělávání osvědčení o absolvování kurzu pro výuku německého jazyka ve 4. a 5. ročníku. Věková skladba je příznivá.

Zřizovatel provedl ve školní budově rozsáhlé a finančně náročné úpravy (např. oprava střechy, nová omítka, plynofikace a v souvislosti s rozšířením školy na pětitřídní zprovoznění druhého patra), u školy bylo vybudováno hřiště. K dispozici je pět kmenových učeben, malá tělocvična a školní jídelna, do které se dováží jídlo z místní mateřské školy. Školní družina vlastní prostory nemá. Třídy jsou většinou vybaveny starším nábytkem, relaxačními kouty i pomůckami k výuce, z nichž si mnohé učitelky zhotovily samy. Ve třídách mají žáci k dispozici různé encyklopedie i další populárně naučnou literaturu. V jedné ze tříd jsou umístěny tři počítače. Všechny prostory školy jsou vkusně vyzdobeny pracemi žáků a působí příjemně. Ke zlepšení materiálního vybavení přispěly finanční prostředky, které škola získala pomocí projektů zpracovaných v rámci Okresního programu rozvoje základního a středního školství. Kromě používaných učebnic mají učitelky a žáci k dispozici další procvičovací materiály. Škola vytváří podmínky pro dodržování psychohygieny. Hlavní přestávky tráví žáci za příznivého počasí venku, jinak mohou využívat tělocvičnu. Pitný režim je zajištěn přímo ve třídách.

Struktura převážné většiny hodin odpovídala věku žáků a stanoveným cílům. Učitelky využívaly kromě hromadných forem práce i netradiční postupy (např. práce ve skupinách, soutěživé a herní prvky), vhodně využívaly názorné pomůcky, popř. doplňkovou literaturu. V českém jazyce jsou žáci ve vyšších ročnících vedeni k užívání jazykových příruček, při procvičování učiva v matematice využili počítače, přičemž lepší žáci poskytovali pomoc

slabším. Organizace výuky většinou umožňovala úspěšné uplatnění všem žákům, pro bystré žáky bylo vždy připraveno další zaměstnání, žákům, kteří dosud nezvládli učivo, poskytovaly učitelky individuální péči v lavici nebo u tabule, při samostatné práci umožnily žákům pracovat vlastním tempem. Až na malé výjimky byl čas v hodinách využit efektivně s převahou praktických činností prováděných žáky. Na závadu byla v hodině prvouky a vlastivědy přemíra informací sdělovaná žákům.

Učitelky využívaly vstupní i průběžnou motivaci, poskytovaly žákům v každé fázi hodiny zpětnou vazbu, oceňovaly snahu a pokrok, výrazně převládalo pozitivní hodnocení. V jednotlivých hodinách se uplatnily mezipředmětové vztahy. Při zadávání úkolů si učitelky ověřovaly, jak žáci úkol pochopili, a důsledně je vedly k sebekontrolě. Grafická úprava v sešitech je u jednotlivých vyučujících rozdílná. V některých třídách není v českém jazyce věnována dostatečná pozornost opravám a ani velmi dobří žáci nejsou důsledně vedeni k práci s vlastní chybou. Únavě žáků v průběhu výuky předcházely učitelky zařazováním relaxačních chvil, popř. změnou temporytmu práce. Přiměřená pozornost byla zvláště v nižších ročnících věnována dodržování psychohygieny psaní.

Přestože žáci měli v hodinách možnost v diskuzi uplatnit své dosavadní zkušenosti, nejsou vždy vedeni k vyjadřování celými větami. Jednání většiny vyučujících se žáky se vyznačovalo laskavostí, trpělivostí a přátelským přístupem. Tento přístup spojený s respektováním osobnosti žáka a přiměřenou tolerancí vedl k vytváření přátelské atmosféry. Kromě jedné třídy, kde je soustředěno více žáků s poruchou chování, a vyučující kázeňsky nezvládala žáky, dokázaly učitelky s pedagogickým taktem řešit případné projevy neklidu nebo nepozornosti.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, osnovy jsou plněny. Personální, psychohygienické i materiální podmínky jsou dobré a stále se zlepšují. Ve výuce učitelé uplatňují zajímavé metody a formy práce, v organizování, motivování, způsobu hodnocení a vzájemné komunikaci převažují pozitiva.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Stávající ředitelka převzala školu v roce 1991 jako dvojtřídní. Na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází, a po dohodě se zřizovatelem si stanovila základní cíle: Zabránit odlivu žáků, počet žáků navštěvujících školu postupně zvyšovat, učinit školu přitažlivou pro žáky a jejich rodiče bohatou nabídkou mimoškolních aktivit a poskytováním nadstandardní péče žákům se specifickými poruchami učení a chování. Naplňování těchto cílů sleduje i roční plán, který kromě hlavních úkolů (personální zajištění výuky, spolupráce s rodiči, péče o integrované žáky, zlepšování materiálního a technického vybavení) obsahuje i konkrétně rozpracovanou organizační část včetně mimoškolní činnosti. O tom, že se koncepční záměry daří naplňovat, svědčí především ta skutečnost, že od 1. září 1999 je škola pětitřídní a počet žáků se například ve srovnání se školním rokem 1994/95, kdy zde byli 24 žáci, zvýšil na stávajících 80.

Organizační struktura je jednoduchá a umožňuje účinné řízení školy. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny, potřebné informace jsou jim předávány rychle a úplně prostřednictvím nástěnky ve sborovně, měsíčních plánů, provozních porad, pedagogických rad i schůzek metodického sdružení. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, nevhodně je v 5. ročníku řešeno rozdělení výuky českého jazyka mezi dvě učitelky. Škola usiluje o dobrou informovanost rodičů, kteří mají kromě jiného přístup do vyučování, a snaží se získat rodiče pro účast na práci školy. Žáci se aktivně účastní veřejného a kulturního

života v obci, častá je prezentace školy v regionálním tisku. V práci školy se příznivě projevuje úzká spolupráce se zřizovatelem a dalšími institucemi, např. s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem, spádovou základní školou a místní mateřskou školou. Formy spolupráce jsou podrobně uvedeny v plánu práce.

Vedení školy usiluje o to, aby učitelky byly velmi dobře vybaveny pro práci s dětmi vyžadujícími specifickou péči, proto vítá a podporuje všechny iniciativy učitelek v oblasti dalšího vzdělávání. Kromě již výše zmíněného studia na pedagogické fakultě se všechny pracovnice včetně ředitelky účastní hojně seminářů a kurzů pořádaných Střediskem informací a vzdělávání v Litoměřicích, škola je dobře zásobena odbornou literaturou i odbornými časopisy. Celkovou úroveň výuky a řízení kladně ovlivňuje i skutečnost, že ředitelka je okresním metodikem pro první stupeň a členkou Asociace školských managerů. Na škole jsou vytvořeny takové podmínky, aby učitelky mohly uplatnit svou iniciativu a tvořivost při zvelebování estetického vzhledu školy, ve výuce i v mimoškolní činnosti. Zaměření jednotlivých učitelek je zohledněno i v přidělování předmětů výchovného charakteru. Nekvalifikovaným učitelkám se dostává pomoci formou hospitací, prostřednictvím schůzek metodického sdružení i přidělením uvádějící učitelky. Hodnocení práce školy a plnění plánů se provádí průběžně na pedagogických radách a provozních poradách, jak o tom svědčí zápisy z těchto jednání. Některé sebehodnotící prvky obsahuje také výroční zpráva školy. Individuální hodnocení pracovníků probíhá dvakrát ročně, hodnotící kritéria jsou každoročně upřesňována.

Kontrolní mechanismy zajišťují účinnou kontrolu všech oblastí života školy. Výsledky kontrol jsou projednávány na poradách. Hospitační činnost je plánovaná, hospitační záznamy zachycují nejen průběh, ale také klady a zápory, závěry a případná opatření, jejichž plnění je při další hospitaci sledováno. Pro porovnání úrovně výsledků práce žáků zadává škola v některých předmětech písemné testy shodné s testy zadávanými ve spádové základní škole.

Hodnocení kvality řízení

Plány jsou sledovány a vyhodnocovány, stanovená koncepce školy je naplňována. Organizování je kvalitní a funkční, vedení a motivování pracovníků je účinné a spolu s dalším vzděláváním učitelek pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Promyšlený kontrolní systém postihuje celou organizační strukturu školy.

Kvalita řízení v uvedených oblastech je hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o žáky se specifickými potřebami

Speciální zaměření školy se projevuje v péči o žáky s poruchou učení a chování, ale i o žáky zaostávající, vstřícný postoj zaujímá škola i zřizovatel vůči žákům ze sociálně slabších rodin.

Škola vykazuje 17 integrovaných žáků především se specifickou poruchou učení nebo chování. Individuální přístup k těmto žákům se promítá ve výuce (zde jsou výhodou nižší počty žáků ve třídách), v hodnocení a klasifikaci (dva žáci jsou po dohodě s rodiči hodnoceni slovně). Při nápravě poruchy, ale i při vyhledávání těchto dětí škola pravidelně spolupracuje s PPP a SPC v Litoměřicích. Ředitelka vede ve škole dyslektickou a logopedickou ambulanci pro 16 žáků, jedna z učitelek se šesti žáky 1. a 2. ročníku realizuje kurz s názvem „Metoda dobrého startu“, osm žáků absoluuje pod vedením ředitelky program „Kupoz“ zaměřený na rozvoj pozornosti u žáků s poruchou učení a chování. Odpolední program školní družiny je u žáků 1. ročníku

částečně zaměřen na procvičování školních vědomostí a dovedností. Do nápravy poruchy se škola snaží zapojit i rodiče, kterým podle projeveného zájmu poskytuje metodickou pomoc.

Škola poskytuje žákům se specifickými potřebami péči, která převyšuje běžný standard.

Mimoškolní činnost

Škola umožňuje žákům účelné využití volného času pestrou nabídkou mimoškolních aktivit. Patří k nim různé jednorázové kulturní a společenské, turistické či sportovní akce, návštěva divadelních představení, významných míst, tradic se již staly o prázdninách uskutečňované ozdravné pobyty u moře, kterých se podle zájmu účastní děti se svými rodiči. Celoročně pracuje na škole šest zájmových útvarů, které navštěvuje celkem 70 žáků, a na jejichž vedení se podílejí učitelky, vychovatelka školní družiny a částečně i rodiče (turistický kroužek). Na financování některých akcí se podílí i zřizovatel.

Pestrá nabídka různých aktivit umožňuje žákům této venkovské školy kvalitní využití volného času a současně napomáhá účinně předcházet negativním jevům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva za školní rok 1998/99
- podkladová inspekční dokumentace
- plán práce a plán kontrolní činnosti na školní rok 1999/2000
- dokladovaná kontrolní činnost
- tematické plány hospitovaných předmětů
- žákovská dokumentace, práce žáků (žákovské knížky, notýsky, sešity)
- zápisy z jednání metodického sdružení a z provozních porad
- přehled mimoškolní činnosti

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu velmi dobré.

Kvalita výchovně-vzdělávacího procesu je příznivě ovlivněna dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, systematickým metodickým vedením ředitelky a celkově kvalitní řídicí činností.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Koncepce školy je úspěšně naplňována, nadstandardní je péče o žáky se specifickými potřebami a rozsah mimoškolních aktivit.

Ve sledovaných oblastech je škola celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská
Členové týmu	Mgr. Milena Sýkorová

V Ústí nad Labem dne 27. března 2000.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...4. 4. 2000.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Olga Vaňková	...Vaňková Olga...v.r....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-04-20	066 300/00-2036
Zřizovatel	2000-04-20	066 301/00-2036
Rada školy	---	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.